

De aanwezigheid van deze soort in het nieuwe reservaat maakt dit zeer belangrijk. Deze dieren zijn zeer schuw. De jacht was vroeger zeer wreed. Men ving de dieren met de zoogenaamde „toekas”. Dit is een stellage, welke boven een in den grond gegraven ondiep gat, dat met dikke takken is bedekt, is gebouwd. Valt een neushoorn of olifant er in, dan wordt door een mechaniek een zware rechtopstaande, van onderen met een zware ijzeren punt voorziene lange balk, in het lichaam van het slachtoffer gedreven.

De tapir komt er verder veel voor, evenals allerlei hertensoorten. De apen worden vertegenwoordigd door den siamang, een gibbonsoort, de loetoeng, de tjetjah, de beroek, de gewone Lampongsche kera en de oea-oea. De orang-oetan wordt er niet aangetroffen.

Nader dient nog te worden vermeld, dat de Wai Sepoetih, althans de benedenloop van deze rivier, de Noordgrens van het reservaat vormt; de Wai Djepara vormt in het Zuiden de grens. De Zuidgrens loopt nabij den weg Niboeng (niet ver van de kust der Javazee gelegen) — Soekadana — Goenoeng Soegih.

(N. Rott. Ct. 4 Mei).

EXPEDITIE NAAR DEN GOENOENG LOESER IN ATJEH.

Met het s.s. „Plancius” van den K.P.M., is dr. C. G. G. J. van Steenis, plantkundige aan het herbarium en museum voor systematische botanie te Buitenzorg, die de leider van de expeditie naar den Goenoeng Loeser in Atjeh was, van zijn onderzoekings-tocht door het bergland van Atjeh op Java teruggekeerd.

In een gesprek, dat *De Java-Bode* (5 April) aan boord van de K.P.M.-boot met dr. van Steenis had, vertelde deze, dat zijn recente expeditie in practisch alle opzichten geslaagd kan worden genoemd.

Hij heeft een massa materiaal meegenomen, dat thans moet worden uitgewerkt. Hieronder zijn vele plantensoorten, welke voor N.-I. geheel nieuw zijn en welke nog nergens in de tropen zijn gevonden.

Het meest opvallende tijdens dezen tocht was, dat de uitgestrekte hooglanden op den Goenoeng Loeser en andere bergen, welke in Atjeh werden beklommen, niet meer maagdelijk waren. Dit was wel eenigszins een ontgoocheling. Men constateerde, dat de inlandsche bevolking er al gedurende honderden jaren heeft gejaagd.

Een bijzonderheid is voorts, dat op den terugtocht een krater-

meer werd gevonden, dat tevoren nog door niemand ontdekt schijnt te zijn, al was het bestaan bekend. Het meer is omgeven door kratervelden en ligt in een kraterwal met drie toppen. Hier heeft men steeds een groote hoeveelheid stikgas, met het gevolg, dat er in de buurt van het meer tal van doode dieren zijn te vinden.

Op den Goenoeng Loeser werd door de bevolking veel op badaks gejaagd. Het is — volgens den heer van Steenis — zeer goed, dat er thans een wildreservaat is, omdat de methoden, welke men bij deze jacht bezigde, onmenschelijk zijn. De dieren stierven een ellendigen dood en de wijze der jacht is dusdanig, dat de jagers slechts 15 tot 20 pCt. der doode dieren in hun bezit krijgen. Op de Westhelling van den Goenoeng Loeser heeft de heer Clements versche sporen van badaks ontdekt.

Zoo werd vermoed is de Goenoeng Loeser geheel uit sedimenten opgebouwd, zooals zandsteen, kwartsiet en kleischalie, terwijl op verschillende plaatsen ook andesiet werd gevonden. In tegenstelling met de andere bergen op Sumatra is de Goenoeng Loeser niet vulkanisch.

Een bijzonderheid is verder, dat zich op de bergtoppen van den Loeser een vegetatie bevindt, welke in vele opzichten overeenkomt met die op den Himalaya! Veel van deze vegetatie evenwel is door branden geschonden.

Het zal ongetwijfeld eenige maanden duren, alvorens alle resultaten der expeditie definitief kunnen worden vastgesteld, daar al het materiaal, dat dr. van Steenis heeft meegenomen, zooals de steen- en grondmonsters, de geconserveerde planten, enz., eerst grondig moet worden onderzocht, hij welk onderzoek, hetgeen bekend is omtrent de bergtoppen van den Himalaya een bijzondere rol zal spelen.

De heer Hoogerwerf was in het Atjehsche nog bezig met diverse onderzoekingen.

Behalve den Goenoeng Loeser hebben dr. van Steenis en de heer Hoogerwerf ook de Kemiri beklommen. Voorts heeft de expeditieleider de Goh Lemboeh beklommen. De Goenoeng Loeser is circa 3500 M. hoog, de Kemiri omstreeks 3300 M. en de Goh Lemboeh iets meer dan 3000 M.

DE NIJVERHEIDSPOLITIEKE RICHTLIJNEN VOOR DE INDUSTRIALISATIE VAN N.-I.

Als gevolg van de in 1929 opgetreden scherpe welvaartsdaling in Indië is het vraagstuk van de industrialisatie van N.-I. wederom in het centrum der belangstelling van Overheid en de